

Ändringar och kompletteringar som berör undervisningen i A1- språket i årskurs 1 – 2 i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen in Lahtis

1.8.2019

Lahden kaupunki

Sisällys

13. Årskurs 1 – 2	3
13.1 Övergången mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och undervisningen uppdrag i årskurs 1 – 2	3
13.4.3 Främmande språk	3
Främmande språk / samiska, A1-lärökurs	3
14.1 Övergången mellan årskurs 2 och 3 och uppdraget i årskurs 3 – 6	9
Övergången mellan årskurs 2 – och 3	9

13. Årskurs 1 – 2

13.1 Övergången mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och undervisningen uppdrag i årskurs 1 – 2

Barnen och vårdnadshavarna ska informeras om det språkprogram som skolan erbjuder. Redan innan undervisningen i A1-lärokursen inleds kan barnen preliminärt få ta del av de språk utbildningsanordnaren erbjuder genom att till exempel ordna språkduschar antingen i förskoleundervisningen eller på hösten i årskurs 1 om språkundervisningen inleds under vårterminen. I språkduscharna kan barnen ta del av språket eller språken till exempel med hjälp av sång, lek, spel och rörelse. Teman väljs tillsammans med barnen utgående från deras intressen. Man kan ordna språkduscharna i samband med den övriga verksamheten eller reservera tid för dem i form av undervisningsstunder.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis är A1-språket engelska. Undervisningen i A1-språket börjar på hösten i årskurs 1. I förskoleundervisningen kan barnen bekanta sig med främmande språk med hjälp av språkduschmetoden.

13.4.3 Främmande språk

Främmande språk / samiska, A1-lärokurs

Läroämnets uppdrag

Det särskilda uppdraget i undervisningen i främmande språk och samiska i årskurs 1–2 är att hos eleverna väcka en positiv attityd till att lära sig språk samt att uppmuntra dem att tro på sin egen förmåga att lära sig språk och modigt använda även det lilla de kan på ett annat språk. Undervisningen ska väcka elevernas nyfikenhet för språk. Undervisningen stöder elevens förmåga att iaktta och använda sig av de språkliga och kulturella intryck som hen får från omgivningen. Undervisningen ska ge eleven mångsidiga upplevelser av det främmande språket eller samiskan och kulturerna som hör till språken. I undervisningen ska man betona glädje i lärandet, varierande och aktiverande arbetsätt samt muntlig kommunikation i vardagliga situationer. Teman som behandlas i undervisningen väljs tillsammans med eleverna utgående från deras genuina intressen. Olika teman ska behandlas på ett mångsidigt sätt i undervisningen. Av eleverna förutsätts inga läs- eller skrivkunskaper då undervisningen inleds. Man väcker och ökar efterhand elevernas intresse för det talade och skrivna språket. Så småningom ökar man också elevernas intresse för att läsa och skriva.

I årskurserna 1-2 i den grundläggande utbildningen i Lahtis lär man sig språk genom funktionella och omväxlande arbetsmetoder, med hjälp av sånger, lekar, spel och rörelse. Inlärningen innefattar även glädje, lekfullhet och kreativitet. Undervisningen stärker elevernas tro på sina egna förmågor att lära sig språk samt att använda dem modigt. I handledningen av lärandet fokuserar man på att väcka den språkliga och kulturella nyfikenheten.

MÅL FÖR UNDERVISNINGEN I A1-LÄRPKURSEN I FRÄMMANDE SPRÅK/SAMISKA I ÅRSKURS 1 – 2

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
Kulturell mångfald och språklig medvetenhet			
M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön och i Finland. Eleven handleds att känna igen målspråket och kunna skilja det från andra språk.	Eleven lär sig iaktta språklig och kulturell mångfald i sin vardag samt lär sig känna igen målspråket och skilja det från andra språk hen kan. (används inte som bedömningsgrund)	I1 I undervisningen reflekterar man tillsammans över vilka språk som talas i skolan, närmiljön samt i Finland och man bekantar sig med de olika kulturerna. Eleverna diskuterar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk.	K1, K2, K5, K7
M2 Handleda eleven att värdesätta sin egenspråkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.	Eleven lär sig värdesätta sin egen språkliga bakgrund och olika språk och kulturer. (används inte som bedömningsgrund)	I1 Eleverna funderar tillsammans på den språkliga och kulturella mångfaldens betydelse och värde för olika gemenskaper.	K1, K2
Färdigheter för språkstudier			
M3 Erbjudna eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp.	Eleven lär sig samarbeta och fungera i grupp med andra.	I2 Eleverna övar att samarbeta och arbeta parvis och i grupper.	K1, K2, K6
M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket och utveckla sin språkliga slutledningsförmåga.	Eleven lär sig gissa och härleda ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. (används inte som bedömningsgrund)	I2 I undervisningen iakttar man huvudsakligen talat språk. Eleverna övar på att härleda ords betydelse utifrån kontexten, allmänbildningen eller andra språkkunskaper.	K1, K4, K5
M5 Eleverna bekantar sig tillsammans med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar dem själva bäst. Eleverna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier.	Eleven lär sig känna igen, pröva på och öva samt använda olika färdigheter för språkstudier.	I2 Eleverna diskuterar och funderar hur och på vilka olika sätt man kan lära sig språk. Eleverna övar olika sätt att lära sig språk. Eleverna övar på att utvärdera både sina egna och sina klasskamraters språkkunskaper med hjälp av till exempel den europeiska språkportfolion.	K1, K7
Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera			
M6 Uppmuntra eleven att använda språket på ett mångsidigt sätt i olika kommunikationssituationer.	Eleven lär sig använda språket i några ofta återkommande rutinmässiga	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna.	K1, K2, K4, K6, K7

	kommunikationssituationer med stöd av sin samtalspartner.	En central del av innehållet i undervisningen är att använda språket för olika syften, till exempel för att hälsa, säga adjö, berätta om sig själv samt för olika situationer i vardagen. Eleverna tränar ett artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer. Som en del av kommunikationen tränar eleverna ordförråd samt strukturer och fraser till exempel med hjälp av sång, lek, drama och spelifiering.	
M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.	Eleven lär sig använda non-verbala hjälpmedel, till exempel gester, miner, ordförråd och digitala färdigheter för att klara av kommunikationssituationer. Eleverna lär sig gissa eller härleda enskilda ords betydelse. Eleven lär sig uttrycka att hen har förstått budskapet. Eleven lär sig framföra sina egna iakttagelser.	I3 I undervisningen diskuterar och funderar man över hur man ska agera om man endast har ringa kunskaper i ett språk. Eleverna övar att använda olika hjälpmedel för att kommunicera, till exempel att använda gester och att rita. Eleverna övar att härleda ords betydelse utifrån kontexten, allmänbildningen eller andra språkkunskaper. Eleverna lär sig uttryck som behövs då det uppstår problem med att förstå budskapet.	K1, K2, K3, K4, K5, K7
M8 Uppmuntra eleven att använda språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.	Eleven lär sig använda ett antal för språket och kulturen vanliga artighetsfraser.	I3 Eleven får vänja sig vid att använda de för språket och kulturen vanligaste artighetsfraserna i vardagliga kommunikationssituationer, till exempel för att hälsa, säga adjö, tacka och be om hjälp. Eleverna övar på olika naturliga sätt att reagera i kommunikationssituationer.	K2, K4, K6, K7
Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter			
M9 Handleda eleven att förstå målspråkets vanligaste ord och uttryck i kommunikationssituationer som är bekanta för eleven.	Eleven lär sig förstå ett antal ord och uttryck som hen hör och ser.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna får i första hand ta del av talade texter och så småningom	K1, K2, K3, K4, K5, K7

		även skrivna texter samt språket som hörs och syns i vardagen. Eleverna övar på målspråkets uttal, betoning av ord och satsbetoning samt talrytm och intonation. Eleverna övar att förstå språket med hjälp av till exempel sång, lek, ramsor, berättelser och bilder.	
Växande språkkunskap, förmåga att producera texter			
M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på målspråket, särskilt i tal, samt att träna uttalet.	Eleven lär sig använda de vanligaste orden och uttrycken samt att uttala dem förståeligt.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna övar mycket och på ett mångsidigt sätt målspråkets uttal, betoning av ord och satsbetoning samt talrytm och intonation. Eleverna övar ord och satsstrukturer som en del av kommunikationen i situationer som är bekanta för eleverna med hjälp av till exempel bilder, sång, lek, ramsor, berättelser, drama och spelifiering. Eleverna ges så småningom möjlighet att öva sig att skriva.	K1, K2, K3, K4, K5, K7

Mål för lärmiljöer och arbetssätt i A1-lärokursen i främmande språk/samiska i årskurs 1–2

I valet av arbetssätt ska man ta i beaktande olika slags elever och elever med olika bakgrund samt elevernas ålder och utvecklingsnivå. Arbetssätten ska vara mångsidiga, elevorienterade och engagerande. Utgångspunkten för arbetssätten ska vara att de är konkreta och stöder undersökande lärande. Undervisningen kan göras mer övergripande så att eleverna utvecklar sina kunskaper i målspråket också i samband med undervisningen i andra läroämnen.

Arbetssätten ska vara mångsidiga för att uppmuntra eleverna att kommunicera på många olika sätt och diskutera och fundera tillsammans samt för att väcka deras nyfikenhet för språk och utveckla deras slutlednings- och samarbetsförmåga. Arbetssätten ska kombinera lek, musik, drama, spelifiering och rörelse samt olika sinnen. Förutom den muntliga kommunikationen ska eleverna också ges möjlighet att utveckla sina färdigheter i målspråket genom att bekanta sig med språket i skrift. Eleverna handleds att reflektera över hur de lär sig språk till exempel med hjälp av den europeiska språkportfolion eller motsvarande verktyg och att så småningom ta ansvar för sitt eget lärande.

Som lärmiljöer i undervisningen kan man utnyttja hela skolan och skolans närmiljö. Flerspråkigheten, den kulturella mångfalden och språkmedvetenheten ska vara synliga i lärmiljöerna. Målspråket ska användas och synas i undervisningssituationer samt i kommunikationssituationer som är bekanta för eleven. Lärmiljöerna kan anpassas så att de lämpar sig för olika situationer för språkinläring och ger möjlighet att arbeta på ett mångsidigt sätt både i grupp och självständigt. Lärmiljöerna planeras tillsammans med eleverna. Lärmiljöerna ska stödja elevens naturliga nyfikenhet, lust att pröva på nya saker samt lekfullhet och fantasi så att eleven från början vågar använda även det lilla hen kan på det nya språket. Lärmiljöerna ska stärka utvecklingen av elevernas multilitteracitet genom att man i undervisningen använder till exempel bilder, rörelse, ljud och olika didaktiska verktyg. I undervisningen ska eleverna erbjudas möjlighet att bekanta sig med målspråket och kulturen som hör till språket med hjälp av olika lärmiljöer och i mån av möjlighet även genom att via digitala hjälpmedel ha kontakt med personer som talar målspråket.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis väljer man arbetssätt med tanke på mångsidighet och elevernas delaktighet. Man kan använda och lära sig främmande språk i samband med även andra läroämnen än engelskan. Vid val av arbetssätt ligger tyngdpunkten vid den muntliga språk- och kommunikationsförmågan samt utvecklandet av mångsidig kompetens. Man får höra och upprepa språket och eleven uppmuntras att använda även de minsta inlärd språkkunskaperna i äkta, vardagliga kommunikationssituationer.

Eleverna erbjuds möjligheter att lära sig och använda språk även utanför klassrummet. Man kan lära sig språk även genom internationella förbindelser. Lärmiljön bör stöda uppkomsten av interaktion. När man synliggör språket i lärmiljön stöder det att elevens nyfikenhet för språket väcks.

Handledning, differentiering och stöd i A1-lärokursen i främmande språk/samiska i årskurs 1–2

Eleverna handleds att modigt använda sina språkkunskaper. Gott om kommunikativa övningar, stärkta språkkunskaper och aktiverande arbetssätt som främjar kreativitet och delaktighet stöder utvecklingen av de språkkunskaper eleverna redan har. Eleverna ska också erbjudas möjlighet att bekanta sig med andra språk som skolan erbjuder. Eleverna ska få mångsidig information om betydelsen av att kunna språk och de ska uppmuntras att studera många olika språk.

Undervisningen ska ordnas så att den tar i beaktande elevernas olika utgångslägen och undervisningen ska vid behov differentieras. Eleverna har rätt att vid behov få stöd för sitt lärande. Det ska finnas särskilt vägande skäl för att en elev befrias från språkstudierna och bedömningen ska göras individuellt för varje elev. I kapitel 7 i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 föreskrivs om stöd för lärande och skolgång. Undervisningen ska planeras så att den erbjuder tillräckliga utmaningar även för elever som avancerar snabbare eller kan målspråket från tidigare. Eleverna handleds att finna material som intresserar dem och som främjar lärandet, till exempel på nätet eller biblioteket.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis beaktar man eleverna som individer när det gäller språkinläring. Man fäster uppmärksamhet vid att arbetssätten och uppmuntrande handledning främjar språkkunskapernas utveckling. Man uppmuntrar eleverna att även studera andra språk som erbjuds i Lahtis stads språkprogram. Uppmuntran att studera olika språk kan förverkligas till exempel med hjälp av språkdusch.

Bedömning av elevens lärande i A1-lärokursen i främmande språk/samiska i årskurs 1–2

Syftet med bedömningen under läsåret är i första hand att handleda lärandet med hjälp av uppmuntrande respons. Lärarens respons ger eleverna en möjlighet att bli medvetna om målen för lärandet samt om sina egna kunskaper och hur de kan utvecklas. För att studierna ska framskrida är det viktigt att läraren ger eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt. Eleverna övar med hjälp av lärarens handledning sina kunskaper i själv- och kamratbedömning som en del av språkstudierna.

I slutet av läsåret ska läraren ge en verbal bedömning eller ett siffervitsord i A1-språket som baserar sig på lärarens iakttagelser av elevernas kunskaper i relation till samtliga mål som ställts upp i läroplanen. Då läraren bedömer elevernas lärande ska hen se till att eleverna har möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis är målet med bedömningen av inläringen av engelska att stärka elevens positiva självbild som språkstudierande. Framstegen inom lärandet styrs i första hand genom direkt och fortlöpande positiv respons. Bedömningen består av mångsidiga metoder som ger eleven möjlighet att uttrycka sitt kunnande på ett för eleven naturligt sätt. Eleven tränar samtidigt kunskaper i självvärdering och referentgranskning.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis bedöms A1-engelska i årskurs 1 och 2 i slutet av läsåret verbalt.

14.1 Övergången mellan årskurs 2 och 3 och uppdraget i årskurs 3 – 6

Övergången mellan årskurs 2 – och 3

Vid övergången är det viktigt att försäkra sig om att eleven behärskar de grundfärdigheter som förutsätts i studierna och att stärka varje elevs självförtroende som skolelev. I synnerhet ska elevernas läs- och skrivfärdigheter, matematiska färdigheter och studiefärdigheter stödjas. Det blir allt viktigare att utveckla förmågan att arbeta självständigt och i grupp och att ta ansvar för sitt lärande. Skolan ska tillsammans med hemmen stödja eleverna att lyckas i skolarbetet. Eleverna och vårdnadshavarna ska informeras om hur studierna ordnas, om de nya läroämnena som inleds och eventuella valfria eller frivilliga studier. Tillsammans ska man fundera över de krav som studierna ställer och över hur det känns att eventuellt ansluta sig en ny grupp.

Eleverna och vårdnadshavarna ska få information om det språkprogram som skolan erbjuder. Eleverna uppmuntras att studera många olika språk. För att uppmuntra till mångsidiga språkval kan man ordna språkduchar. I språkducherna kan eleverna ta del av språket eller språken till exempel med hjälp av sång, lek, spel och rörelse. Man kan ordna språkducherna i samband med den övriga verksamheten eller reservera tid för dem i form av separata undervisningsstunder.

Ett beslut om särskilt stöd ska i enlighet med vad som förutsätts i lagen granskas före årskurs tre.

I den grundläggande utbildningen i Lahtis informeras elever och vårdnadshavare om språkprogrammet i Lahtis stad före valet av A2-språk. Eleverna kan ta del av språkdusch i främmande språk som finns i språkprogrammet i Lahtis.

